

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție”, semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege cu privire la ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție”, semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

LEGE
pentru ratificarea Acordului internațional dintre Republica Moldova,
pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea
Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție”,
semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul internațional dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Justiție”, semnat la Bruxelles la 15 octombrie 2024.

Art. 2. – Guvernul și alte instituții și autorități ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Uniunii Europene ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității ratificării Acordului între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție” (2021-2027)

A. Descrierea tratatului

Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul „Justiție” (2021-2027) (în continuare – Acord) reprezintă un tratat bilateral interstatal încheiat între Republica Moldova și Uniunea Europeană. Din punct de vedere structural, Acordul este constituit din titlu, preambul, cinci articole și două anexe.

Acordul reprezintă un instrument prin intermediul căruia Republica Moldova va participa la programele Uniunii Europene consolidând astfel democrația, statul de drept și protecția drepturilor fundamentale. Acordul va intra în vigoare la data la care părțile își vor notifica reciproc finalizarea procedurilor interne necesare în acest scop. Prevederile acestuia se vor aplica retroactiv din data de 1 ianuarie 2024 și vor rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor și activităților finanțate din cadrul Programului, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a Acordului între părți.

Acordul nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al Părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură aplicabilă pentru intrarea în vigoare a Acordului. Oricare dintre Părți poate denunța Acordul în orice moment, printr-o notificare scrisă cu privire la intenția sa de a-l denunța. Denunțarea produce efecte în termen de trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă este primită de către destinatar. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul Acordului. Potrivit Protocolului, care reprezintă parte integrantă a Acordului, obligațiile Republicii Moldova de a achita contribuții financiare se suspendă.

B. Analiza de impact

Necesitatea ratificării Acordului derivă din aspirațiile Republicii Moldova de a-și dezvolta în continuare o cultură juridică și judiciară bazate pe statul de drept, în contextul reformelor din sectorul justiției.

Potrivit art. 1 al Acordului, Republica Moldova urmează să contribuie la următoarele componente ale Programului:

- a) facilitarea și sprijinirea cooperării judiciare în materie civilă și penală și promovarea statului de drept și a independenței și imparțialității justiției, inclusiv prin sprijinirea eforturilor de îmbunătățire a eficacității sistemelor naționale de justiție și a executării efective a deciziilor;
- b) sprijinirea și promovarea formării judiciare în vederea dezvoltării unei culturi juridice și judiciare comune, precum și a unei culturi bazate pe statul de drept, și sprijinirea și promovarea aplicării consecvente și efective a instrumentelor juridice ale Uniunii care sunt relevante în contextul Programului;
- c) facilitarea accesului efectiv și nediscriminatoriu al tuturor la justiție, precum și posibilitatea obținerii unor măsuri reparatorii eficiente, inclusiv prin mijloace electronice (e-justiție), prin promovarea unor proceduri civile și penale eficiente și prin promovarea și sprijinirea drepturilor victimelor infracțiunilor, precum și a drepturilor procedurale ale suspectilor și ale inculpaților în cadrul procedurilor penale.

Programul „Justiție” (JUST) oferă finanțare pentru sprijinirea cooperării judiciare atât în materie civilă, cât și penală, prin formarea judecătorilor și a altor practicieni din domeniul dreptului. Programul contribuie la dezvoltarea în continuare a unui spațiu european de justiție bazat pe statul de drept, inclusiv independența și imparțialitatea sistemului judiciar, recunoașterea reciprocă a hotărârilor judecătorești și cooperarea judiciară. Programul este destinat în primul rând autorităților naționale, care ar putea aplica pentru proiecte în domeniul reformei justiției, dar și organizațiilor societății civile, în special la capitolul accesului egal la justiție.

Acordul asigură dreptul entităților juridice stabilite în Republica Moldova de a participa la acțiunile Programului în condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniune.

C. Analiza oportunității

Ratificarea Acordului va asigura accesul la programe privind promovarea accesului efectiv la justiție al tuturor, și accesul efectiv la metodele alternative de soluționare a litigiilor. Acordul va consolida democrația, statul de drept și drepturile fundamentale.

Acordul nu are drept scop abordarea problemelor de ordin economic și de mediu. Acordul nu contravine Constituției Republicii Moldova și nici angajamentelor ce decurg din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Ratificarea Acordului nu necesită adoptarea unor acte normative noi sau modificarea celor existente în vederea implementării eficiente a prevederilor acestuia.

Implementarea Acordului nu necesită înființarea unor instituții naționale și internaționale sau modificarea celor existente. Cu privire la punctul de contact, această funcție va fi asigurată de Ministerul Justiției.

Reprezentanții Republicii Moldova vor participa în calitate de observatori la Comitetul pentru Programul „JUST”, fără drept de vot și pentru punctele din agendă care vizează Republica Moldova, precum și la alte reuniuni legate de implementarea Programului.

Prevederile Acordului, care are o structură standard, instituie în sarcina părții semnatare o contribuție financiară anuală la Program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene. Contribuția financiară este formată dintr-o contribuție operațională și o taxă de participare. Urmare negocierilor purtate cu reprezentanții Departamentului Justiție și Consumatori al Comisiei Europene (DG JUST), a fost agreat un Protocol care constituie parte integrantă a Acordului și care suspendă aceste obligații financiare în cazul Republicii Moldova. Temei pentru introducerea acestui Protocol, în formă de anexă la Acord, servește *Acordul-cadru, încheiat prin schimb de scrisori, dintre Republica Moldova și Comisia Europeană, pentru aplicarea suspendării contribuțiilor financiare ale Republicii Moldova la programele Uniunii Europene, semnat la 23 ianuarie 2024 la Chișinău, ratificat prin Legea nr. 36/2024 din 29.02.2024.*

Totodată, conform Acordului, Republica Moldova, după caz, va lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul Acord, urmează a fi scutite de taxe vamale,

taxe de import și alte taxe fiscale, inclusiv TVA, care sunt aplicabile în Republica Moldova. De asemenea, în procesul de procurare a bunurilor și serviciilor destinate realizării activităților finanțate prin Program, beneficiarii acestuia urmează să respecte prevederile stipulate în Hotărârea Guvernului nr. 246/2010 cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale aferente realizării proiectelor de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Acordul a fost semnat la Bruxelles, la 16 octombrie 2024. Din partea Republicii Moldova, Acordul a fost semnat de ministra justiției, dna Veronica MIHAILOV – MORARU, iar din partea Uniunii Europene – de comisarul european pentru justiție, dl Didier REYNDERS. Acordul a fost semnat în limbile engleză și română, ambele texte fiind deopotrivă autentice, textul în limba engleză fiind de referință.

Acordul va intra în vigoare la data la care părțile își vor notifica reciproc finalizarea procedurilor interne necesare în acest scop. De asemenea, prevederile acestuia se vor aplica retroactiv din data de 1 ianuarie 2024 și vor rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor și activităților finanțate din cadrul Programului, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a Acordului.

Având în vedere că Acordul va intra în vigoare după notificarea reciprocă privind finalizarea procedurilor interne de către ambele părți, și ținând cont de prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), conform cărora Parlamentul Republicii Moldova decide asupra ratificării tratatelor internaționale încheiate în numele statului, considerăm că ratificarea acestui Acord de către Parlamentul Republicii Moldova este necesară și oportună.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO